

שבסציליה, פרה חייבת להצטיין בכל המעלות, כדי להיוותר בעדר. המספר שניתן לעגלתה האחרונה של במדה 1248 היה 16422, אות והוכחה לגודל העדר. במילים אחרות, היו לפרתנו במדה 1348 לפחות 15074 (!) הזדמנויות וסיכויים לסבול מוות, תחלואה או מכירה בגלל כל צרה ופגע העשויים לפקוד פרת חלב מיום היוולדה, כולל התחרות עם הטובות ממנה בפוריות ובתנובה.

1348 - אחרונת הישראליות לא הכזיבה והביאה כבוד והערכה לטיב הבקר ולרמת המטפחים הישראליים.

הבקר הרב הזה, מעל 5,000 ראש, נהנה - וסובל - מעצם ממדי המשק וכל הכרוך בכך.

בסוף פברואר ש.ז. המליטה 1348 בפעם העשירית והיא בגיל 11 שנה וחודשיים בלבד. היא עברה קדחת חלב קשה והתאוששה, אחר כך שיתוק חלקי בליווי "צניחה חופשית" של הרחם כלילה קר וסוער - בלית ברירה הוחלט למכור אותה בדחיפות. לא נותר לנו אלא לציין שפרה זו הצטיינה בתנובה יציבה במיוחד, בהתמדה יוצאת מן הכלל ועטיניה מעולם לא ידעו דלקת. על התנובה ועל כושר הרבייה המופלא מעידה הטבלה.

בתנאים השוררים במשק תעשייתי גדול כזה

בוועדת ספר העדר

עוזי לוי, ה.מ.ב.

לדון שנית בהצעותיו של מוטי, אם לאחר חצי שנה יתברר שלא עומדים בהסכם לגבי מחיר השומן.

הוועדה גם סיכמה לדון בעתיד בהצעותיו של עדי רז מנתיב ה"ה", במקדמים לתיקון תחלובות בדו"ח פ' 1 (ראה רשימתו של עדי רז: הרצוי והמצוי בהפרש החזוי, בחוברת זו - העורך). ד"ר ראובן בר ענן ועוזי לוי יכינו את הנושא לדיון בוועדה.

הקריטריונים לבחירת עתודות

הוועדה אישרה את הצעותיו של משה הימן לשינוי בקריטריונים לבחירת העתודות: א' לא ישונו ההגדרות במחשב לאיתור "מועמדות לעתודה"; ב' הפרש חזוי, לאחר 2 תחלובות - 1100 ק"ג חמ"מ; ג' בתחלובה ראשונה, הפרש חמ"מ שנתי - 3,000 והפרש חזוי - 1,100; ד' מהתחלובה הרביעית, הפרש חזוי לא יכול לרדת; ה' אומדן הורשה - מינימום +450.

בישיבת הוועדה מה-15.2.83 נידונו הנתונים המתפרסמים בדו"חות של ספר העדר והשפעתם על הטיפול.

הצעות לשינויים

הוועדה דחתה ברוב גדול את הצעותיו של מוטי איש יאיר ממעגן מיכאל, לפירסום ההפרש החזוי בחלב והפרש השומן לפרה בודדת בדו"ח פ' 1 וכן שינויים בדף "ספר העדר" ("משק הבקר והחלב" 180). הנימוקים העיקריים נבעו מהחשש שפירסום נתונים בק"ג חלב (להבדיל מחמ"מ) יגרום לעיוות בשיקולי הרפתנים להוצאת פרות מהעדר, בעיקר אותן פרות שרמת השומן שלהן נמוכה מהשומן הרצוי של 3.2%-3.3%, בהיבט הארצי ולטווח ארוך, יכולה להיות השפעה שלילית על מגמות הטיפול בארץ, ואף ייגרם נזק כלכלי ממשי למשקים. לטענתו העיקרית של מוטי על יחסי מחיר שומן-חלב, שאינם מסתדרים עם יחס הטיפול שבה לידי ביטוי בנוסחת החמ"מ (10:1), הודיע מזכיר ההתאחדות שהושג הסכם עם האוצר על שמירת מחיר קבוע לשומן ביחס לחלב. סוכם

ברשימת הפרות יש התייחסות לפרות שהמליטו ולא "נשקלו" (לא נכללו בין "פרות נחלבות"). כמו כן התווספה טבלה של מצבת ההריון בעדר.

מערכות חליבה משולבות מיקרו־מחשב

הנושא חדשישן, וזוכה לטיפול של הנהלת ספר העדר.

החברות הזרות וסוכניהן בארץ מפרסמים מדי פעם פירסומים על כניסתן של מערכות חליבה משולבות – זיהוי אוטומטי ומחשב – לרפתות בארץ. למרות הפירסומים הרבים, מערכות זיהוי אוטומטי ומחשב לניהול הרפת, עדיין אינן פועלות בשום רפת בישראל!

המ.ב. נכנסת לעובי הקורה, כאשר החלק המעניין אותנו במיוחד, הוא המרכיב של מערכת הניהול בעזרת מיקרו־מחשב ברפת, ההתייחסות לביקורת חלב, והקשר למערכת המרכזית של "ספר העדר". כמו כן, כיצד יתקשרו מערכות אלו למחשבים המקומיים במשקים, שכבר משתמשים בתוכניות הרפת לניהול?

הנושא הוא כאמור מורכב, וישנה חשיבות גדולה ללמוד את הנושא ביסודיות, וזאת אנו עושים היום. המדיניות המתגבשת היום בהמ.ב. היא להגיע לפיתוח משותף של מערכת ניהול ברפת – למיקרו־מחשב – על ידי המ.ב. והגורמים שאליהם היא קשורה (חיל"ן, מיגר וענ"ת – ברור חיל), על מנת להבטיח תוכנה אחידה, המתאימה לצורת הממשק בארץ, והקשר עם המערכת המרכזית. מערכת הניהול תהיה "חכמה" להתחבר לכל סוג של ציוד שיגיע מחו"ל או יפותח בארץ על ידי היצרנים המקומיים.

בקשה לי לרפתנים השוקלים רכישת ציוד אוטומטי: גם אם המערכות המוצעות לכם, טובות ואמינות, והזיהוי פועל – או לפחות נאמר על ידי הסוכן שהוא פועל – אין בידינו מידע על מערכת כלשהי הפועלת באופן מושלם כמערכת ניהול ברפת. לכן, במידה ואתם שוקלים רכישת מערכת חליבה כזאת או אחרת, רצוי להתייעץ אתנו באפשרויות שילוב מערכת המחשב המוצעת לכם, במערכת המרכזית.

כמו כן החליטה הוועדה לבדוק אפשרות להכניס גורם של סטיית תקן לעדר, על מנת למנוע צימצום הפרשים לפרות מצטיינות כתוצאה מסלקציה גבוהה בעדר שלה (הצעתו של שמוליק גבע, חיל"ן).

דו"ח מקצועי שנתי

זו השנה הראשונה, שהדו"ח המקצועי – סיכום ארצי – מתפרסם בהיקף מלא, כאשר כל משק מקבל את הדו"ח הפרטי שלו, ובנוסף את הדו"ח של אגודת ההזרעה אליה הוא משתייך. בחוברת 183 של "משק הבקר והחלב" התפרסמה תמצית של הדו"ח הארצי, והשוואה בין קיבוצים ומושבים.

חברי הוועדה התייחסו לנתונים שמופיעים בדו"ח ולמשמעותם. אשר לצורתו של הדו"ח, לא התקבלו החלטות חדשות וסוכם לדון בהן בשנה הבאה, לקראת הפקתו של הדו"ח הבא.

דו"חות חדשים ומשופרים

דו"ח פוריות תקופת

בשעה טובה, לאחר תקופה ארוכה של דיונים והכנתו במחשב, יוחל בהפקתו של דו"ח חדש: דו"ח פוריות תקופתי למשק.

דו"ח זה, שינתח את מצב הפוריות לפי תקופה עונה במשק, יתן תמונה טובה יותר על ביצועי הפוריות לאותה תקופה. הדו"ח מנתח את התפלגות ימי מנוחה ואי התעברות בהזרעה ראשונית, הזרעה שנייה, שלישית וסה"כ הזרעות, אחוז ההזרעות בפרים צעירים, התפלגות המחזורים בעדר והתפלגות ימי ריק לפרות בעדר.

אגודת ההזרעה תקבל סיכום לאיזור שלה, כאשר בעתיד תהיה אפשרות לחלוקה נוספת לאזורים בתוך כל אגודה.

דו"ח פ"1 משופר

עם הפקתו של הדו"ח התקופתי, ערכנו גם שינויים בדו"ח החודשי (פ"1):

בוטלו השורות העוסקות בנתוני הפוריות, לחודש הראשון והשני; התווספו נתונים על מצבת העדר ותנועת העדר בין ביקורת לביקורת.